

čitatelji? Ali ni to zastrupljanje mladih, za idealni polet sposobnih duš? Ali se na ta način mladega človeka, ki hrepeni kvišku, ne vrže v blato kakor črva, češ, sedaj pa leži v blatu naprej! Še ne davno se je neka gospa, v koje hišo zahaja takozvani napredni časopis, potožila, da se boji za svojega dečka radi povesti, ki jo ta list objavlja. Posvarila in poučila je svojega sina: Ne čitaj tega, to je greh! Ali pa je to kaj pomagalo?

Da bi naprednjaško časopisje zakrilo

to svoje počenjanje, napada slovensko duhovščino, ki se proti takšnemu počenjanju postavlja v bran. Naša duhovščina vrši kakor povsod, tako tudi v svojem nastopu zoper slabo časopisje in v svojem prizadevanju za krščanske liste nesebično in požrtvovalno delo za blagor ljudstva in posebno mladine. Podpirajmo plemenito stremljenje naše duhovščine! Naš odgovor na napade naprednjaških listov bodi: — Podpirajmo, razširjajmo in čitajmo samo krščanske časnike!

V NAŠI DRŽAVI.

Hrvati se poklonili kralju. Dne 22. aprila je prispelo v Beograd doslej največje poklonitveno odposlanstvo 1590 hrvatskih kmetov na čelu z bivšimi poslanci radičevske stranke. Izrazili so kralju svojo udanost, svoje želje in mu razložili potrebe svojih krajev. Posebno veliko jih je bilo iz Bosne in Hercegovine. Ob priliki svečane avdijence je kralj Hrvate nagovoril v lepem govoru.

Obravnava proti dr. Vladimirju Mačku in tovarišem. V četrtek, dne 24. aprila je pričela v Beogradu pred državnim sodiščem obravnava proti dr. Mačku in tovarišem iz Zagreba radi svojega časnega nasilnega nastopanja ter poizkusa z nasiljem vplivati na spremembo političnega reda. Obtožencev je 24, odvetnikov 30. Dr. Mačka samega bo zagovarjalo več advokatov. Obravnava bo trajala 12 do 14 dni.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Zveza balkanskih držav. Bivši grški ministrski predsednik Papanastazij je začel akcijo, koje cilj je: ustanovitev zveze balkanskih držav: Jugoslavije, Turčije, Romunije, Bolgarije, Albanije ter Grčije. Misel balkanske zveze je zelo navdušeno sprejeta na Balkanu in posebno še pri nas v Jugoslaviji. Prvi balkanski kongres se bo vršil predvideno letošnje jesen v Atenah na Grškem.

V Parizu so se vršila dolgo časa posvetovanja glede plačila vojnih odškodnin. Tozadevni dogovori so zaključeni in so bili v soboto, dne 26. aprila podpisani. V pošte pridejo štiri vojnoškodninske pogodbe: 1. Prava vojnoškodninska pogodba, ki določa madžarske odškodninske obveznosti. 2. Splošna izravnava dolgov med Mad-

žarsko in njenimi upniki. 3. Pogodba za ustanovitev skupne agrarne blagajne, ki bo imela na razpolago poravnalno svoto 240 milijonov zlatih kron. 4. Pogodba za ustanovitev posebne odškodninske blagajne v znesku 100 milijonov zlatih kron za pokritje vseh odškodninskih zahtev, ki so še neresene pri mešanih razsodiščih.

Iz sovjetske Rusije. Stalinova ureditev skupnega gospodarstva (kolektivizacije) kmetijskih posestev je popolnoma propadla in so že tudi majhni posestniki, ki so bili za Stalinov načrt, pričeli zopet z lastnim gospodarstvom. Radi poloma kolektivizacije je izbruhnila silna nevolja na Stalina. Obstojala je resna opasnost, da bo Stalin nasilnim potom pregnan z vlade. Do aretacije in do uboja Stalina ni prišlo, ker so se zbal voditelji komunistične stranke velike zmede, ki bi sledila odstranitvi diktatorja. Kljub temu, da je Stalinovo stališče na videz utrjeno, se vendar napovedujejo za bodočnost med sovjetskimi mogočnjaki hudi notranji boji. Med seboj razkosani sovjeti prerokujejo za leto 1932 splošno svetovno revolucijo. Ta napoved je le slepilo, v katerega niti Stalin ne veruje.

Kako je v Indiji? Celi svet se čudi, da angleške oblasti niso še zaprle Ghandija, ampak le njegova sinova in najožje prijatelje, dasi poziva Ghandi odločno na vsestranski bojkot napram Angležem. Vsekako so Angleži uverjeni, da bi jim bil mučeniško zaprti buditelj Indije v ječi nevarnejši nego je v prostosti. Angleške oblasti upajo, da je Ghandijevo gibanje že doseglo vrhunec, da se bo poglelo in nato bo Anglija postavila v upravnem oziru Indijo na stališče angleških domijonov kakor so: Avstralija, Kanada, Irska in Južna Afrika. Treba še povdariti, da se Ghandijeve akcije niso priključili muslimani. Dasi bi radi Angleži potolažili Indijce mirnim potom, nadaljujejo uporniki s krvavimi nastopi napram vojaštvu in policiji.

kralj. Šlo je tokrat za osvojitve Egipta, odkoder so se vedno širile ter dvigale nevarnosti za jeruzalemsko kraljestvo. Benečanske ladje bi naj prepeljale ponajveč francoske križarje, ki so bili žalibog veliko preveč pod benečanskim vplivom. Kljub papeževi izrecni prepovedi so osvojili za Benetke mesto Zader v Dalmaciji in so se odpeljali od tamkaj proti Carigradu. Zviti grški mogočnjaki so obljubili križarjem znatno pomoč za pohod v sveto deželo, ako jim pomagajo križarji v oborože-

nih medsebojnih spletkah. Križarska vojska je zavzela Carigrad, a Grki niso držali dane besede. Radi tega so se polastili križarji v drugi Carigrada ter ustanovili takozvano latinsko cesarstvo (1204/61). Osnovan je bil še latinski patrijarhat in na ta način izvršena na zunaj zopetna združitve grške cerkve z Rimom. Latinsko cesarstvo bi naj bilo odslej oporišče za popolno ter stalno osvojitve svete dežele. Neednost so zasadi zopet dobičkaželjni Benečani, ki so bili leta 1204 gospodarji v Sredozemskem morju in so križarskim vojskam bili le na škodo.

Peta križarska vojna (1217/21).

Na prizadevanje papeža Inocencija III. je sklenil cerkveni zbor leta 1215 križarski pohod. Celo cesar Friderik II., gospodar Nemčije in Sicilije, je svečano obljubil, da bo pomagal s križarji svetim krajem. Ogrski kralj Andrej je peljal svoje vojake v obljubljeni deželo. Njegovo podjetje se je razbilo na izdajstvu palestinskih kristjanov. Andrej se je vrnil ogorčen nazaj na Madžarsko. V svete kraje je prispela kmalu mogočna križarska vojska iz pokrajin ob Renu in začela pohod proti Egiptu. Padla je važna turška trdnjava Damiette (1219) in sultan Kamil je obljubil, da bo izročil kristjanom tudi Jeruzalem. Papežev odposlanec je odbil sultanovo ponudbo, ker so računali na pomoč cesarja Friderika in bi se bili polastili celega Egipta. Cesar pa ni prišel. Med križarji so izbruhnile kužne bolezni in izmzgana vojska se je odkupila prosti odhod s predajo s tolikim trudom ter žrtvami zavzete trdnjave Damiette, ki je bila ključ do Egipta. Leta 1227 se je zbrala v južnem delu Italije znatna križarska armada, da bi se podala na pot pod vodstvom cesarja Friderika. Besedolomno cesarjevo obnašanje in nalezljive bolezni so razkropile križarje. Še le tedaj, ko je bil cesar od papeža izobčen, se je podal na križarski pohod s 100 vojniki. — Dobil je potom pogajanj od sultana Kamila Jeruzalem in premirje za 10 let. Jeruzalem bi naj ne bil več utrjen in mohamedanci bi lahko imeli v mestu svojo mošejo.

Šesti in sedmi križarski pohod.

Leta 1244 so izgubili kristjani po nesrečni bitki pri Gazi Jeruzalem za vedno. Cerkevni zbor v francoskem mestu Lyon je sklenil križarsko vojno, a navdušenje za svete kraje se je že bilo na zapadu čisto ohladilo. Edino Francozi so še kazali nekaj ognja za Palestino. Francoski kralj Ludovik IX. (svetnik) se je podal dvakrat na križarski pohod. Leta 1247 se je lotil Egipta. Trdnjava Damiette je bila zopet zavzeta. Pri nadaljnjem prodiranju po Egiptu je bil francoski kralj ujet ter se je moral odkupiti z denarjem ter s predajo trdnjave. Ko se je skušal egipčanski sultan leta 1268 polastiti vseh krščanskih krajev v sveti deželi, je hotel francoski kralj drugič kot križar v boj. Kraljev brat je pregovoril Ludovika IX., naj napade najprej afriško trdnjavo Tunis. Tukaj je umrl francoski kralj

Križarji na pohodu.

IV.

Križarji četrtrič na potu (1202/4).

Ko je končal nemški križarski pohod brez pravega uspeha leta 1197, je zbral križarje papež Inocencij III. v armado, kateri ni poveljeval nobeden